

MẸ VIỆT NAM ƠI!
DÂN TA CÓ TỘI TÌNH GÌ?
(VIETNAM, QU'AS TU FAIT DE TES FILS?)
Tác giả: Pierre Darcourt --- Dịch giả: Dương Hiếu Nghĩa

CHƯƠNG HAI MỖI HAI

MỘT BUỔI LỄ TRAO QUYỀN ĐÓNG SÓNG GIÓ

"**Bất an lo và hy vọng**", đó là đầu đề đăng trên báo Saigon Post cho chầy tít lờn trên trang nhợt. Trưa nay, Tổng Thống Trần Văn

Hùng sẽ trao quyền cho Tổng Thống Dương Văn Minh.

Các chuyên viên theo luận với nhau về thành phần của tân Chánh Phủ. Họ đưa ra tiêu chuẩn của ba hay bốn nhân vật nổi tiếng nhất để cùng nhau phân tích rồi là khoa học.

- Luật sư Nguyễn Văn Huyền, và Phó Tổng Thống và a mồi để c b nhiệm s

mang đến cho từng người Minh một sự kết hợp của các khía cạnh giáo dục ở Miền Nam .

- Ông Vũ Văn Mậu, như ông đã từng nói với tôi gần ba tuần lễ nay, hôm nay là Thứ Tư. Ông ta sẽ đòi hỏi sự ra đi tức khắc của người Miền như ông đã từng xác nhận với tôi chẳng ?

- Lý quý Chung, thủ lĩnh của nhóm "tranh đấu trực" sẽ là Tổng trưởng Thông Tin.

Giao quyền cho từng người Minh, Tổng trưởng mãi nhiệm Trần Văn Hữu và các dân biểu, người sĩ trong từng người viên Quóc Hội hy vọng sẽ đứng đầu các trường nhứt là một sự ngưng ng b n. Sau khi tránh khỏi sự giao tranh rồi, thì sẽ tiến tới những cuộc thảo luận theo để đi đến một thành phần Chánh Phủ "trung lập" gồm có CPLTCHMN, lực lượng thứ ba và một vài thành phần của chế độ Sài Gòn. Sự phân hợp quá hợp đến nay không cần phải xem xét gì nữa. Chế độ VNCH đang vọng là nhập vào quân đội và viên chức Miền. Nhưng QLVNCH thì nó đã tan rã rồi, và viên chức Miền cũng không còn nữa .

- Cái gì là "Chánh Phủ Lâm Thời Cộng Hòa Miền Nam" (CPLTCHMN) thì đang ở trong một cái thế chảnh trực quá mập mờ. Họ khẳng định như là một Chánh Phủ, thì cho mình là "đội diện chính thức cho lực lượng cách mạng của người dân Miền Nam trong "Một Trăm Quóc Gia Giải Phóng" những trên thế giới họ chế là một tổm "bình phong" giúp Hà Nội che đậy những âm mưu bành trướng mà họ đang theo đuổi.

Đứng đầu thành lập từ năm 1960, qua Nghị Quyết của Chánh Trị Bộ Hà Nội , "Một Trăm Quóc Gia Giải Phóng" với những du kích quân mặc quần áo đen và chiến đấu bằng những khẩu súng cũ kỹ, những sau đó một vài thì một người đó là các một thế giới kinh nghiệm: sẽ hiện diện của một quân đội chánh quy hùng mạnh với những sự đoàn thiến chiến, hoàn toàn công khai hóa và đứng trên bệ chiến của tiến công hất sự tận tâm của Miền Bắc . Hà Nội không muốn thấy MTGPQG (nguyên tác tiếng Pháp :FLN: Front Liberation National) sẽ trở thành một thế giới chảnh trực có thể có yêu sách đứng đầu

phần trong chiến tranh quân sự của mình; họ có thể nhân danh cá biệt để phá hoại công việc chung để lợi ích cho những người Việt Nam.

Cuộc tấn công kích Tiến Miền Thân, 1968, có thể đã vĩnh viễn lo ngại cho nhân y. Địch có xu hướng nhếch nhếch ngẩng đầu nhìn xuống và tiến sát viên trong những cuộc tấn công vào các đô thị, các du kích quân và các cán bộ chính trị của Miền Nam đã bị diệt gọn hết.

Cái gọi là CPLTCHMN (nguyên tác ở đây tác giả dùng danh xưng tiếng M, GRP: Government of Republic Popular. Tiếng Việt, họ tên xưng là Chính Phủ Lâm Thời Cộng Hòa Miền Nam) được thành hình năm 1969, trùng hợp với những vấn đề đang đưa tiên của Hoa Kỳ như Đôn và Hà Nội để giải quyết vấn đề "cái bàn vuông 4 cạnh" để thực hiện thuyết. Bởi Việt dù kiến nhu cầu phải có 2 thành phần để bù đắp cân bằng với con số của Hoa Kỳ và VNCH.

CPLTCHMN, gọi tắt có mặt sự ngẩng đầu của Miền Nam Việt Nam để quở trách cáo, không có lực lượng quân sự mà cũng không có cơ chế chính trị quân sự. Lực lượng duy nhất thúc đẩy cái Chính Phủ này tiến tới chính là quân đội chính quy của Việt, dĩ nhiên dưới quy định của Đảng và chế độ của Quân ủy Trung ương của Hà Nội.

- "Lực lượng thứ Ba", mà Chính Phủ Pháp từng ngỡ họ sẽ phải có mặt nghiêm trọng trong vấn đề hòa giải giữa hai Bên thù địch nhau (bên công sản và bên chính quyền sản), thì nó không có mặt thực tế chính trị nào cả. Lực lượng thứ ba thực tế chưa bao giờ có mặt tinh thần tập thể của sự đồng tâm nhất trí, dù tên gọi khác biệt nhau, chia rẽ nhau vì những sự cạnh tranh sâu xa giữa họ. Những người chính quyền đội ông Thiệu cũng như chính quyền đội công sản lại hoàn toàn không có khả năng thỏa thuận với nhau về mặt chính trị hành động chung. Trước hết phải ghi nhận là những người thuộc lực lượng thứ ba ở Miền Nam Việt Nam khó có thể mang nhãn hiệu "trung lập" được. Trong vài tuần lễ trôi đi đây, họ như họ không hề có mặt quan hệ nào với các nhóm trung lập khác để thành lập ở Ba Lê.

Mặt trong những nhóm kẻ thù và đáng tin cậy nhất là "Ủy Ban tranh đấu cho

một Miền Nam Hòa Bình và Miền Bắc" mà Chủ tịch là ông Trần Văn Hữu, cựu Thủ tướng Việt Nam từ 1950 đến 1953. Hai nhóm khác nhau hơn, nhưng rất thân cận với nhau nhưng tất cả đều tranh do Tòa Đồi Sĩ Hà Nội và đội di chuyển của CPCMLTMN đứng lên, đã trở ra rất tích cực từ năm 1973 : Đó là "Lực lượng quốc gia cho VN", do đội tá Trần Đình Lan, cựu trưởng Phòng Nhì thuộc Pháp thúc đẩy, và "Lực lượng quốc gia tranh cho Dân Chủ và Hòa Bình" của các ông cựu Tổng Trưởng Nguyễn Hữu Châu và Hồ Thông Minh. Sự hợp tác giữa các nhóm này trên thực tế chỉ giới hạn trong việc ký tên vào một vài bản "thông cáo chung" mỗi năm mà thôi. Tại Sài Gòn , từ lâu rồi người ta có cảm tưởng là "Lực lượng quốc gia" chỉ theo nhóm tranh đấu của chùa Quán Quang, một thành trì đội lập các đoàn với ông Thiệu. Nhưng chùa Quán cũng thường chia ra nhiều nhóm nhỏ. Cũng vì thế mà vào khoảng tháng 9 năm rồi, khi nghe sĩ Vũ Văn Mậu thành lập "Lực lượng hòa giải quốc gia" thì chỉ có một khuyến khích người sĩ của hòa thường Thích Trí Quang, người cầm đầu nhóm Phật tử chúng tôi Tổng Trưởng Ngô Đình Diệm năm 1963, là người hăng phong trào này.

Cũng phải nhận thêm

rõ thêm là về phía bà Ngô bá Thành, Chủ tịch "Phong trào Phật tử Việt Nam đòi Quyên Sĩ", bà cũng chỉ có thể huy động được một số người chúng tôi là người chỉ mà thôi.

Do vậy, không thể chắc chắn là một cuộc đã lập đi lập lại nhiều lần với trí của mình, "Lực lượng quốc gia" cũng thiếu người một số kết hợp. Vào thời kỳ 1963, Tổng Trưởng Thiệu đã có lần đã nói rất đúng : "Chỉ có 2 lực lượng , lực lượng quốc gia chúng ta và lực lượng của cộng sản"

Hai năm sau đó, chỉ vài ngày nay thôi, lực lượng quốc gia như tất cả ông Thiệu tan dần tháng này sang tháng khác và họ như sụp sụp đổ. Lực lượng quốc gia hai là lực lượng quốc gia của cộng sản sụp đổ là lực lượng chính thường. Sài Gòn và chính quyền đang ở trong tay của họ. Nhưng bản thông cáo hay những lời tuyên bố của một vài nhân sĩ trí thức dù có thiện chí mà không có binh sĩ và vũ khí, thì cũng không thay đổi được gì đội với đội của tình hình.

Người dân Sài Gòn trước một thực tế bi thảm, chúng còn biết phải làm gì hơn với những sự phân tách mà họ thấy là quá tầm phào và quá trễ. Họ chỉ thấy họ có một câu : Cộng sản nên sớm tiến chiếm thủ đô bằng vũ lực hay họ đội thủ đô để đấu hàng cho đúng hình thức? Họ hy vọng mà vẫn không tin tưởng lắm là "một số người bạn có thể xảy ra trong tương lai".

Những những cuộc chiến đấu khốc liệt vẫn còn đang xảy ra về hướng Đông của Sài Gòn, và thành phố Sài Gòn không bao lâu nữa sẽ có nguy cơ hàng chục pháo kích của loạt pháo nặng 130 ly Bắc Việt. Đã có một loạt trận đấu rớt nặng ở thành phố Long Thành (cách Sài Gòn có hơn 32 cây số) ngay nay mà trận của Kỵ Binh Thiệt Giáp đang đóng ở đó. Các chiến xa đang trực xạ với nhau với cự ly thật gần. Cách đó 20 cây số về hướng Bắc, trên con lộ Xuân Lộc, đội mìn chốt Trận Bom đang sắp sẵn mìn. Một trung đoàn Bắc Việt và các toán đặc công của đơn vị chiến xa T.54 yểm trợ đã đánh bọc với trí phòng thủ đổ dồn vào Hố Nai, nay mà các thanh niên công giáo từ 13 đến 16 tuổi đã chôn cất loạt chôn với vũ khí hết cũ và lâu đời.

Có hai nhà báo Pháp bắt đầu vào buổi sáng của cuộc chiến đấu trên đường phố tại đó : đó là anh Christian Hoche của tờ Figaro, và anh Michel Laurent của hàng thông tin Gamma, cả hai đều được xem là bom mìn tích. Anh Christian về thăm quê nhà Việt Nam vài ngày trước đây và tôi cũng chia sẻ bao giờ gặp mặt được. Những tôi biết rõ anh Michel Laurent, một chàng trai trẻ trẻ, mảnh khảnh, kín đáo ít nói, có một giọng nói thanh tao với mái tóc dài uốn quần không đúng cách làm tăng thêm vẻ đẹp của một "con mèo". Những những người mà tôi gặp mà không ! Trên trận địa của tôi là anh, Michel bắt đầu gặp nguy hiểm với giọng nói bình thường thông thường. Phóng sự đầu tiên của anh ở Việt Nam rơi đúng vào mùa hè 1972. Tuy nhiên bắt đầu vào nghề, những anh đã được bắt đầu với giọng nói thông thường Pullizer mà anh đã nhận được ở Bengla Desh. Những những anh già lão luyện cũng đang chờ đợi đầu tiên của anh rơi mà có ý kiến. Họ không thể tưởng tượng được ! Ngày 23 tháng 7 vào lúc sáng sớm, một toán nhiệm vụ trong đó có Michel Laurent và Raymond Thomann đến với đầu tiên về Dù Việt Nam đang chôn mìn súng ở 5 cây số phía Nam thành phố Quận Trung lúc họ đang tiến lên tái chiếm thành phố này. Pháo binh Bắc Việt tập trung hàng loạt 130 ly trên quốc lộ 1, trong khi các đoàn dân quân đang về phía đông và phía tây. Raymond Thomann về đến nơi ngay trước trận bình tĩnh quay về nhà này... Các quân đội pháo đã rơi đến gần. Các nhiệm vụ khác phân tán tìm chỗ ẩn nấp phía sau những hòn đá lớn. Một quân đội pháo rơi thật gần, làm Raymond bắt đầu thông thường ngã xuống. Mình anh đổ máu, cả tay bên trái bắt đầu đổ máu, đùi trái của anh bắt đầu nhũn nhũn. Hai nhiệm vụ khác Michel và một Úc ném sát xuống sau những mìn đá, không

nhúc nhích. Đón bèn quá rát. Cách đó gần 10 tháng, Michel Laurent đến gặp bạn cũ, bạn cũ qua đến gặp bạn cũ ở một bình tĩnh, thu nhặt các máy ảnh và máy quay của Raymond, rồi xách nách Raymond mang đến chỗ núp.. Làm công việc của người bạn cũ xong, vẫn bình tĩnh và thoải mái anh đến tìm 2 bạn tá Việt Nam đến săn sóc sức khỏe cho Raymond để giúp cho anh bạn cũ bạn cũ quá nhiều máu. Sau khi biết chắc là bạn mình đã được băng bó cấp cứu xong, Michel trở về phía sau, chèn xe của một nhà báo da đen thuộc thông tin xã AP (Associates Press) vào chỗ đứng, nhúng xe anh bạn cũ không chú ý người bạn cũ, anh lái chèn đến chỗ một xe Jeep của một trung sĩ Dù, đến Raymond lên băng sau vài phút chờ đợi của máy móc của anh ta và tin chắc rằng anh sẽ được tiến hành băng bó bạn cũ thắng về Đà Nẵng, Sau đó anh mời lái xe bạn cũ thu hình của mình, bình tĩnh đi trở lại một chuyến, để tiếp tục công tác của anh.

Hai tháng sau, khi ra khỏi bệnh viện, Raymond Thomann gặp lại Michel Laurent trên quai cầu đến đến An Lạc, lúc nào cũng thoải mái... người bạn cũ nhúng tay nhúng chân vào bách kích pháo và rồi kết...

Sáng hôm qua, ở Hồ Nai, cũng như anh đã ở Quảng Trị, Michel đã tiến mình tiến qua vùng lầy đến để tiếp cứu một người bạn cũ khác đang bị thương... và anh đã bị một tích trong đám khói lầy mù của đến pháo. Miền là vẫn may mắn ngày ngày người bạn cũ của anh đến gặp bạn cũ...

Nhưng tin tức về một trận đánh và không được vui lòng. Tân Uyên, một quân lữ đoàn cách căn cứ Không Quân Biên Hòa khoảng chục cây số đã bị pháo binh Bắc Việt bắn thành một đống tro. (2000 quả pháo trong 3 tiếng đồng hồ). Biên Hòa đã có lệnh giới nghiêm 24 trên 24 giờ. 5 cây số về hướng Đông Bắc của Sài Gòn, trận thắng đã tiêu diệt bạn cũ rồi kết và liên thanh một đến về nhà đến công Bắc Việt trong lúc họ đang phá một chiếc của. Cách đó khoảng 4 cây số về hướng Đông là trung tâm Thành Tuy Hòa, kho đến được chính của quân đội Miền Nam, không xa Cát Lái bao nhiêu, một căn cứ hải quân trên bờ sông Sài Gòn. Nếu chúng ta làm cho được khu vực thì tình hình sẽ không còn hy vọng gì cho quân đội Miền Nam Việt Nam. Có nhiều tàu chiến của giang đoàn đã cho đi lên đây 3 đội đi Thủy Quân Lục Chiến để bám trên đây. Vào lúc 9 giờ sáng, tôi đi theo xa lộ Biên Hòa. Một đoàn xe trên một chiếc chiếc thiếp giáp bạn cũ đến 105 ly, có thiếp giáp về xa M113 đến đến chỗ để bạn cũ binh trên đó đang trên đường ra trận

tuy n.. C nh sát đã chi n đ c b trí v i súng liên thanh trong các h d c bên đ ng. Tr c c u sông Đ ng Nai, cách 25 cây s v phía Đông Bắc Sài Gòn , quân đ i đã đ ng lên m t hàng rào c n. Phía bên kia hàng rào c n n y là an ninh không đ c b o đ m. Các chi n xa đ n v trí c a h . M t đ i úy Vi t Nam ch n xe tôi l i :

- Ông đi đâu ?

- Tôi đi Long Thành. V a nói tôi v a đ a th báo chí c a tôi ra. Sĩ quan n y l c đ u và nói v i tôi :

- "Ông có th đi th . Nhưng ông đ n đó ch c không đ c đâu, h c tuy nhiên n u ông đi đ n đó đ c thì ông cũng s g p r t nhi u khó khăn đ tr v . Các chi n xa đang đánh nhau trong vùng. Nhi u đ n v c a s đoàn 18 đã rút v Bà R a và đã đ n ti p tay v i các sĩ quan t p s c a tr ng Thi t Giáp v n đang b bao vây và đang b T.54 b n vào. Binh sĩ c a chúng ta di chuy n quá khó khăn vì các đoàn dân chúng đang t n c . Pháo binh c ng s n đã b n hàng ch c tràng r c k t và đ i bác 30 ly vào tr i ti p c An L i, k c n Long Thành, đó đang t p trung g n 100 ngàn dân t n c . H n 200 ng i ch t. T t c dân t n n đ u b ch y v h ng bi n. Nhưng h không đi xa h n đ c vì con đ ng đi Vũng Tàu đã b c t đ t. Đoàn xe c a H i H ng Th p T Vi t Nam r i Sài Gòn t sáng hôm qua mang theo l ng th c cho nh ng ng i dân kh n kh trong tuy t v ng n y, đã có nhi u xe b cháy khi đi g n đ n Long Thành nên h ph i th i lui tr v .

"Có hai ng i Pháp t nguy n trong t ch c "Bác Sĩ Không Biên Gi i", m t hi p h i thi n nguy n t ng g i các th y thu c làm vi c không thù lao đi kh p n i nào có đánh nhau trên th gi i, đ n trình di n ngay rào c n. H có gi y thông hành và mu n c g ng đ n b nh vi n mà h đã làm vi c trong tr i An L i m y ngày tr c . Binh sĩ xem gi y t và cho h đi qua. Viên sĩ quan tr th báo chí l i cho tôi và nói thêm:

- "Trái v i tin đ n đ i Sài Gòn ,căn c Biên Hòa v n còn. Và các chi n xa

Chánh Ph& đã vào H& Nai để tiếp tay cho các chiến sĩ trẻ đó. Chào ông.

Đến lượt tôi bước qua rào chắn. Qu&c là gần nh& vùng tanh. Dân chúng đã cần nh&c k& nên tránh xa qu&c và băng đ&ng mà đi. Xa hơn một chút, tôi hiểu ngay tại sao. Phía bên trái cách đó một quãng 20 thước có 2 chiếc xe vận tải bị lật đổ vì đ&ng pháo, đang cháy và bốc lên một mùi khét rất khó chịu của dầu lửa bốc lên th&ng. Phía bên phải, là một số xe nát vận chuyển các xe ba bánh Lambretta làm tôi ngứa da gà: một chiếc máy tua tua tra&ng khoảng 10 tu&i bị treo lơ lửng phía sau thùng xe, hai tay lồng th&ng, đầu bị mất nh& đ&ng c& đi quá nửa đ&ng c&p một. Trong một góc của thùng xe phía sau còn có hai xác chết, một của người đàn bà và một của bé gái ôm nhau nằm bất động, của người và một đầu bị nát máu me v&ng vãi. Cách đó 2 thước gần một là đ&ng c& đào h&i của n& đ&ng nh&a còn một mảnh kim khí cong v&o đánh đầu người viên đ&ng r&c k&t đã nổ và gây ra một số tàn sát bên th&u mù quáng này.

Một số yên ngựa k& bao trùm chung quanh căn cứ Long Bình cũ của người Mi&. Các làng mạc đ&y số c&ng v&a m&i m&y ngày trước đây đang nằm ào ào nh& thì nay đã tàn c& h&t rồi. Các lô cốt đ&c theo qu&c là đ&ng các sinh viên sĩ quan trẻ của Võ Bộ Qu&c Gia Dalat trẻ gi&. Những sinh viên sĩ quan trẻ từ 18 đến 20 tu&i đầu, sạch sẽ, gần gũi và bóng dáng như những chú lính trong kính. Trên ba lô của họ để một đ&ng là mũ cát k&t tr&ng th&ng vàng của sinh viên trẻ của võ bộ.... Một anh sinh viên sĩ quan nói với tôi bằng một giọng gần như rất trẻ trung:

- "Chúng tôi sẽ đi mũ sinh viên lên khi thấy mình phải chết!

Trong những năm 1965 -1972, Long Bình là một trong những căn cứ tiếp vận lớn nhất của Hoa Kỳ ở Miền Đông. Một doanh trại quân sự rộng mẽnh mẽng trại dài trên gần 7.000 mét tây đ&t, gần 100 tu&i lính, những sân tr&c thẳng, b&nh viện.... tất cả đều đ&ng c&ng n&i liên nhau bằng một hệ thống

đáng sá đá p nhá xa lá. Trên 30.000 lính Má và Lá Đoàn Không Ká sá 1 vái gán 3000 chiác trác thăng đã đóng quân tái đáy. Mát "trung tâm giái trí" gám có mát sân kháu ngoài trái (dành cho các màn biáu dián cáa các cô gái tóc háng tóc hoe cáa anh há trá danh Bop Hope), mát há bái lái thá ván, mát nhà chái bowl, nhiáu sân quán vát, 3 sân bán tên, nháng câu lác bá đánh bác , các phòng đám báp và mát nhà hàng Tàu.

Bây giá Long Bình chá còn là mát cánh trí ráng lán đáy cá đái vái mát vài gian nhà rá sét, nháng á chián đáu báng bao cát và trăm bán trá gan đá đang sán sàng chát vái chiác mũ sinh viên sĩ quan truyán tháng trên đáu.

Xa xa là nháng tiáng pháo binh bán đi táng quá mát hòa lán vái tiáng quay đáu đáu cáa các cánh quát trác thăng đang bay táng đoàn hai hay ba chiác trên không.. Đi vá phía trá c mát đái náa, tôi gáp mát trung đái biát đáng quân vái mũ nâu trên đáu, quán áo đáy vát má hôi loang lá, vái các kháu trung liên hay M.16 trên tay. Và tiáp theo đó là các đán vá tián sát cáa sá đoàn 18 tá Bà ráa đán. Đán vá chính cáa há đang chám súng chung quanh Long Thành, cá phá vá vòng vây cáa cáng sán đá tián tái bá trí sát táng Biên Hòa. Nháng vòng vây sá khó mà phá nái.

Hai cây sá ká tiáp thì quác lá trá nên đen kát : mát làn sóng ngá i tá nán vĩ đái đang đi theo binh sĩ táng bá c mát, á tá đi sát nhau, ngá i thì cháng tá, ngá i thì cháng gáy, các bà thì gánh gáng mang trên vai đá mái loái vát đáng, các trá nhá 6,7 tuái cáng em chúng trên láng, máy ông già mù đá cá các em bé gái nám tay đác.... Quân đái đang đánh nhau hai bên đáng, cách đáy khoán 3 cây sá, nái có nhiáu cát khói đen dày đá c bác lên cao. Khi đi vòng qua mát con đáng mòn đán tái mát vá trí phòng thá hái cao do 2 chián xa, mát đái đái thuác sá đoàn 18 trán đóng vái vài kháu pháo 105 ly , tôi mái khám phá ra tám ráng lán kinh kháng cáa đoàn ngá i. Trái dài khoáng ba hay bán cây sá trên đáng chá là mát giòng ngá i nháp nhá mát giòng sông vĩ đái đang cháy vá Long Bình và Biên Hòa. Cá trăm ngàn con ngá i cùng mát tâm tráng hoáng hát trong ngáng , cùng có mát nái lo sá và mát quyát tâm phái cháy trán ... đang im láng tián táng bá c, không

mặt tiếng nói, không mặt tiếng kêu la, trong mặt sự yên lặng hoàn toàn quá đời kinh ngạc!

- "Tôi thấy đâu chuyện đi tìm trợ giúp của An Lạc, cũng thêm mặt sự lòng dân Long Thành"

Đó là nhận xét của mặt sĩ quan đang dùng ống dòm quan sát đoàn người di chuyển. Hai vị bác sĩ mong đợi An Lạc đã hiểu rằng họ không bao giờ thấy được cảnh này của họ nên đã quay trở lại. Làm sao có thể can đảm tìm lại được chiếc xe và đi ngược lại về phía An Lạc, xuyên qua khu vực kiểm soát khi đi bộ này mà không thể giúp được gì để làm việc này khi đầu của họ? Vị viên sĩ quan mang ống dòm quay lại tôi và nói :

- " Ông có biết tại sao họ phải đi như vậy không? Họ phải đi chung một nhóm của gia đình với nhau vì cha mẹ họ là con cái được biết rằng cha mẹ chút ít đơn giản thôi là họ có thể bỏ xa rời nhau vĩnh viễn, không còn nhìn thấy nhau nữa và không bao giờ còn gặp lại nhau được nữa. Nhưng họ mới có mặt để ngắm họ kết thúc với nhau một cách thật xúc động như vậy.Đến trợ giúp Biên Hòa, phải vất vả để đi và chuyện thật chậm, cũng xe luôn dính sát với người đi bộ, mà phải luôn thận trọng để khi phải cần lên họ. Đoàn người đi ra thật. Không có mặt hành động hay cách nào để ra khỏi đường đi, tuy nhiên không có mặt lỗi trách móc. Tôi chỉ có mặt sự nóng lòng không biết làm cách nào để "bay" ra khỏi đoàn người dày đặc này ... !

Đến đó nhìn giữa Biên Hòa và Sài Gòn giọng người tôi nói cũng trở thành nhiều đoàn đi vào hàng chục trợ giúp của họ cũng có thể đứng lên tận nhiều ngày trước. Nhưng người có trách nhiệm của Hội Hồng Thập Tự Miền Nam Việt Nam đang gặp gỡ báo động mặt sự tiếp tục cũng như sự tìm kiếm của mặt đoàn người khi đang chờ đợi họ. Nhưng họ quá đông, và những người đứng lên trong họ họ không thể chia sẻ được. Và những người nghèo khó này phải chịu cảnh nhàm chán và không còn mục đích đi đâu nữa. Một vài vị bác sĩ, các hàng ngũ đạo sinh Phật Giáo và Công Giáo phân phát

cho h đ ng, s a h p và nh ng túi c m nh . Đ cho h s ng trong vòng 24
ti ng đ ng h . M t v linh m c đ n nói v i h là h s đ c đ a v t m c i
mi n Đ ng B ng sông C u Long b ng xe v n t i hay xe buýt. Trên đ ng
cũ đi Biên Hòa, th ng v ng xe t khi có xa l , nên dân ch y lo n c gi bên
ph i nh ng đ ng cho xe quân s ch đ y đ n d c .H cũng không ít
đâu, hàng ch c ngàn th ng đi t ng hàng dài v i đ m i lo i ph ng ti n.
Xe bò c a nông dân (có bò kéo), xe ba bánh đ y p đ n đ s n xe mu n
đ ng m t đ ng, xe đ p th ch n ng còn h n l a, và đi b . H mang theo
tài s n duy nh t c a h : m t con gà tr ng nh t trong gi tre, m t chú heo
con trong m t thùng m nh , có c m. Ba cô tu sĩ đ c đèo chung trên m t
chi c mô tô đang qua m t m i ng i . Và không m t ai chú ý đ n m t thân
ng i rách nát c l ng đang lê l t đ a bên đ ng.
Khi đám đông tràn ra đ ng dành cho quân xa đang đi ra ti n tuy n thì binh
sĩ b n ch thiên đ cho h tránh ra hai bên đ ng.

Trong nghĩa trang quân đ i Biên Hòa , m t nghĩa trang l n nh t Mi n Nam
, hàng ch c h v a m i đ c đào chung quanh m t ngôi m còn dang d .
Trên hai ch c chi c quan tài có ph c , đ c s p dài g n văn phòng c a
nghĩa trang, m i chi c đ u có mang tên tu i, ngày tháng và đ a đi m hy
sinh. H u h t các binh sĩ n y đ u b t th ng m y ngày cu i cùng g n đây
 chung quanh thành ph . Ng i ta đang chôn m t thi u tá Dù. Trong s vài
ng i dân s đang đ ng chung quanh đ i kèn quân s và m t ti u đ i linh
mũ đ , có m t bà v tr , r t đ ng đ n và r t đ p m c áo tang tr ng, đang
khóc trong l ng l . M t em bé gái kho ng 10 tu i đang ôm sát m nh m t
con chim đang s s t...

Thành ph Biên Hòa v n còn s ng đ ng cách đây 2 ngày m c đ u phi
tr ng b pháo kích, gi đây là m t thành ph ch t.. Ph n l n dân chúng
đ u đã đi kh i đây, các cánh c a s t c a ti m buôn đ c đóng l i và khóa
c n th n . b nh vi n dân s trên 50 ng i b th ng vì r c k t đ c mang
đ n sáng nay, n m ch t h t các hành lang. Ch có m t bác sĩ gi i ph u và
m t bác sĩ gây mê còn làm vi c. Bác sĩ tr ng đã bi n m t t lúc nào r i... c
c không quân, còn hàng ch c chi c phi c đang n m trên sân bay. Các
phi công đang ráp thêm nh ng bình xăng ph . Ch c là đ cho đ xăng đ

ch y đ n Thái Lan hay bay ra H m Đ i VII tr c khi quân c ng s n đ n. Mỗi đ n 3 gi chi u thì tôi m i v đ n Sài Gòn .
Và đ n 4 gi r i thì tôi quy t đ nh đi m t vòng quanh ch Sài Gòn . D c theo các hành lang trong ch nh ng con buôn nh và nh ng ch s p nói chy n nh b p rang sau khay hàng hay ngay tr c s p hàng c a h . Có nhi u bà ng i x m d i đ t bày hàng ra c trên đ ng đi, m i m c đ m i th , t nh ng chi c đèn b m, các đ ng h reo, kem c o râu, r u tây , thu c lá và c c ph n thay th c a xe h i...Trong các gian hàng bán v i, cũng còn m t vài bà m c áo dài màu đang ch n hàng t l a và đang tr giá v i m y ông n đ ... Các quán r u nh và nhà hàng thì v n đông ngh t khách ng i bàn, ăn u ng tr c nh ng c c bia l nh hay nh ng tô ph nóng đang b c h i nghi ngút.....

T t c đ u ch đ i..., h ch 5 gi chi u và xì xào nho nh v i nhau : Lúc đó là T ng Th ng Tr n v H ng t ch c, chuy n giao quy n hành cho t ng D ng v n Minh và bu i l s đ c tr c ti p truy n thanh và bình lu n qua đài phát thanh Sài Gòn. Tôi ng i trong m t cái phòng s n màu xanh lá cây ti m cà phê Thanh B ch, g n r p hát. Đ ng sau qu y tính ti n, ng i ch ti m đang đi u ch nh t n s và chi c máy trâu băng Akai.
Đúng 17 gi , qu c thi u VNCH đ c tr i lên. Khách kh a đ u gi im l ng đ nghe bình lu n gia gi i thích:

- "Trong gian phòng ti p tân r ng l n c a Dinh Đ c L p, tr c b c hình c a các vua Hùng, T ng Th ng Tr n v H ng b c ch m ch m đ n bàn vuông hình ch nh t có kh c phù hi u c a ông : hai con r ng vàng n m trong m t vòng tròn đ . Ông b c lên b c và h ng v c t a , trên hai trăm ng i đ i đi n cho l ng vi n Qu c H i , m t vài t ng lãnh, và m t s đông nhà báo Vi t Nam cũng nh ngo i qu c." V i m t gi ng nói khàn khàn mà ông c g ng t ch , v T ng Th ng già nua c t l i :

- " M t trang s đã đ c l t qua. M t trang m i s đ c đ i t ng D ng v n Minh vi t ti p. Chúng tôi không nghĩ r ng ph i đ thêm máu và ph i đánh nhau đ n viên đ n cu i cùng và đ n ng i

lính cu i cùng, th a Đ i t ng, Đây là m t tr ng trách r t l n đ c giao phó cho ông. Ch ng nh ng ông c n ph i có thi n chí, mà c n ph i có can đ m n a ! Khi t b gi i pháp quân s , chúng tôi đã ch n con đ ng c a hòa gi i, c a s hòa h p, và cu i cùng c a hòa bình"

C u T ng Th ng H ng b c xu ng b c. M t v tr ng tòa b c đ n g phù hi u c a ông và g n lên đó phù hi u c a đ i t ng D ng văn Minh: "m t bông mai", m t lo i bông bi u t ng cho ngày T t, (ngày đ u năm) đ u hi u c a m t s đ i m i. T ng Minh, v tân T ng Th ng c a n n C ng Hòa, đ n ng i ngay sau bàn vuông hình ch nh t, quay sang v T ng Th ng ti n nhi m, cung kính cu i đ u chào và nói "Th a Th y !" (ông H ng đã t ng là giáo s c a ông Minh trung h c):

- "Nh n đ u khi n Đ t N c trong nh ng hoàn c nh hi n t i, không có gì vui h t. Chánh Ph mà tôi đã đ c y thác ph i thành l p s là m t Chánh Ph Hòa Gi i Qu c Gia, và tôi tin ch c r ng Chánh Ph đó s có th th ng ngh tr l i v i Chánh Ph Lâm Th i C ng Hòa Mi n Nam. Chánh Ph b o đ m s tôn tr ng nh ng T Do Dân Ch và s th h t nh ng ng i b gi v lý do chánh tr d i ch đ cũ.

Th a đ ng bào thân m n, nh ng ngày s p t i đây s r t là khó khăn. Chúng ta s ph i can đ m cùng nhau đ ng đ u..."

Tôi nh n th y thoáng qua là gi ng nói không đ c bình tĩnh, s di n đ t không ch c ch n. Ông Minh đ o l n ch n y qua ch khác và ph i đ c lai. Ông ta ch a bao gi là m t di n giã t t. Quay sang binh sĩ, ông tìm l i đ c ph n nào gi ng nói c a m t v ch huy:

- "Các anh ph i gi ch t ph n đ t còn l i, b o v hòa bình, và gi m t tinh th n cao. Khi mà l nh ng ng b n đ c thi hành, các anh ph i tri t đ tôn tr ng. Trong nh ng vùng ki m soát c a mình, các anh ph i b o v an ninh và tài s n c a dân chúng, không đ c đào ngũ, không đ c b súng và b t c trong m i tr ng h p, ph i nghiêm ch nh tuân hành l nh ban ra, m i

hành đ ng vô k lu t s b tr ng tr ngay t c kh c."

Ng l i kêu g i phía CPLTCHMN, t ng Minh tuyên b :

- " Các anh em phía bên kia, tôi th t s mu n có m t s hòa gi i, và các anh em cũng bi t đi u đó. Tôi mu n r ng m i t ng l p dân chúng ph i tôn tr ng quy n s ng c a nhau. Đó cũng là tinh th n c a Hi p Đ nh Ba Lê. Các anh đã t ng kêu g i tôn tr ng Hi p Đ nh n y và chúng tôi cũng kêu g i nh v y.. Do đó chúng ta ph i ng i l i v i nhau chung m t bàn đ tìm gi i pháp có ích l i nh t cho đ t n c và cho dân t c. Đ ch m đ t nhanh chóng s nghèo nàn c a dân chúng và c a binh sĩ chúng ta , tôi hy v ng là các anh ch p thu n đ ngh n y và nh ng cu c th ng thuy t s có th b t đ u ngay sau khi Chánh Ph đ c thành l p."

Bu i truy n thanh ch m đ t. M t ch ng trình khác đ c ti p n i sau bài phát bi u c a T ng Th ng. Sau l ng tôi, m t ông c nh có râu rìa tuông ra m t câu đ y m a mai chua chát:

-"Ông T ng Th ng c a chúng ta có v t t đ y, v i bông mai c a ông, trong khi các chi n xa c a t ng Giáp ch còn cách Dinh c a ông có 20 cây s !".

Ông khách già có m t cái nhìn quá s c bén, không thi u chút hài h c hay sáng su t nào . T ng Th ng H ng không n m quy n đ c quá 8 ngày, và lúc các chi n xa c ng s n t ng đ i còn xa...Tôi tr ti n xong b c ra kh i ti m Thanh B ch, Tr i đang có quá nhi u đám mây đen...

*

* *

Trong hai tiếng đồng hồ nữa, tôi sẽ rời khỏi Sài Gòn trên chuyến bay chót của hãng "Hàng Không Trung Quốc". Đọc báo quốc tế của Báo Điện tử ngay khi các liên lạc điện báo chính thức cũng như nhân, nên các công việc tôi gửi về nhà báo của mình quá trễ. Tôi sẽ ghé lại Bangkok 48 tiếng đồng hồ để trao đổi vài bài và tôi sẽ trở lại...Thình lình một tiếng nổ vang trời làm rung rinh cả thành phố. Trong một vài giây, đám đông chung quanh tôi sẽ ngổ ngàng kinh ngạc. Xe đang chạy đột nhiên ngừng lại ta thấy người người ngã xuống. Và sau đó nhiều tiếng nổ khác nhau vang lên và ngay sau đó súng liên thanh và đi bác phòng không lên tiếng. Đám đông hoảng loạn giẫm đạp lẫn nhau thành nhiều nhóm nhỏ, chạy qua chạy lại khắp phố hàng phố, đồng đội nhau. Các xe buýt đưa máy chạy lại, và chạy nhanh. Có nhiều xe mô tô bật tung lên, rơi ngã xuống....

Nhiều phát súng liên thanh dồn dập nghe khắp nơi. Cảnh sát và binh lính thi nhau bắn chửi thề. Các bà la hét, chạy trốn cố gắng tìm nơi ẩn nấp nào để xin vào trong. Một số trẻ em bỏ chạy giữa rừng người đang chạy, đồng đội khóc la run rẩy. Đây là một sự hoảng loạn hoàn toàn hay đúng hơn là một sự hoảng loạn. Các tài xế bắt xe giữa đám đông. Một tài xế xe vận tải bị một loạt súng làm vỡ kính xe, quỳnh quáng nhìn thấy khói xe và xe không ngừng lái cả thối lùi rồi lăn bánh, leo lên lề, phá tan cửa cửa một tiếng nổ và tung vào phá sập luôn cửa tiệm.

Các tàu chiến đưa dọc sông Sài Gòn bắn đi bác 30 ly lên trời, vào những đám mây tiêu vô hình. Ngay trên kinh đào, một chiếc C130 chở dân tị nạn bị nhiều đạn bắn lên làm cho phi công phải hạ thấp cao độ để tránh đạn, bay sát kho công Sài Gòn suốt đồng đội gửi về các trạm bưu điện của máy chiến đấu hàng, lấy cao độ lại và bay thẳng về hướng Nam.

Các tiệm cafe trên đường Tô Do lại đột ngột đóng cửa còn khách thì nằm bẹp xuống góm bàn. Phía trước Quốc Hội, rất bình tĩnh, một anh bạn to con, chữa máy đồng đội quay cảnh dân chúng chạy tán loạn tìm nơi trú ẩn. Hai anh lính bị nhiều loạt M.16 lên khắp bên phía, ngang tầm người, làm cho một bà trúng ngay ngực ngã xuống, ngã đồng đội máu. Phía trên đó một đồng đội, trong hầm cửa nhà rạp chiếu bóng Eden, có người xác nhận là có máy tên đồng đội công Việt Cộng đã lại đồng đội chuyến bom ném đồng đội công vào Dinh Độc Lập và Báo Quốc Phòng. Người khác thì lại nói khác: họ nói là nhóm cửa đồng đội Nguyễn Cao Kỳ đồng đội chánh. Chung quanh nhà thờ Đức Bà,

các pháo đ i phòng không v n có nhi m v phòng th Dinh Đ c L p g n đó, đã xã đ i bác b n h t lên tr i. Đ i l có quá nhi u xe xích lô máy n m ch ng g ng ngang ng a. Tài x đã b xe ch y h t vào n m v n cây l n bên đ ng. Nhi u quân xa trên có trí súng liên thanh 50 và đ i bác 20 ly c p đôi, đ n b trí trên đ ng Th ng Nh t và cũng b t đ u tác x . Ti ng n inh i kh p n i nghe r n c ng i ! H i khét c a thu c súng ng i đ n t n c , và các v đ n đ ng nóng b ng r i đ y đ ng.

Đ ch ng 15 phút sau thì t nhiên các vũ khí n ng ng ng b n h n.. Ch còn các ti ng súng cá nhân, nh ng cũng th a đ n. Tr c câu l c b th thao cũ, m t ông c nh sát già r t bình th n cho tôi bi t v i m t gi ng đ u đ u :

- "Các phi c c ng s n đã đ i bom Tân s n Nh t, và nghe nh đã có thi t h i"

Tôi ch y v đ ng Pasteur nh t h t gi y t và hành lý du l ch c a mình, xong g i m t chi c xe t c xi đang ch y rong, và v i giá 10 ngàn đ ng (coi nh đ t g p 10 l n), anh ta ch p nh n đ a tôi lên phi tr ng Tân s n Nh t. C n bão bây gi m i b t đ u: M a nh trút và r t n ng h t. Chúng tôi ch y trong c n m a dày đ t và đ ng sá g n nh v ng tanh. Đ n h n 7 gi chúng tôi m i t i tr m ki m soát vào phi tr ng. Quân c nh và c nh sát đã chi n xem gi y t r t k , súng v n c m tay. M i phút sau tôi m i đ c cho vào phi tr ng. C n m a đ t h t thành l ình. V n có nhi u c t khói đen bay lên t sân bay đang còn có nhi u ti ng n nh . Ti ng còi c a đ i ch a l a thu c Không Quân v n còn h lên inh i. T t c các phóng pháo c đ u bay lên h t. Các quân xa ch đ y binh sĩ t kh p n i đang đ vào phi tr ng. T t c c a s phi c ng đ u b th i tung, trên m t đ t còn v ng vãi các m nh ki n v n.

M t sĩ quan an ninh cho tôi vài tin t c chính xác: 3 chi c ph n l c A.37 b c ng s n l y đ c mi n Trung đã đ i kho ng 20 qu bom 500 cân anh xu ng căn c Không quân và đã bay r t th p. Toán tr c b hoàn toàn b t ng vì m y chi c A.37 n y v n còn mang c VNCH và hình nh đã đ n đây t căn c Biên Hòa. Thi t h i cũng khá n ng : M t kho đ n l n, 11 chi c phi c (trong đó có 3 chi c F.5), và 4 tr c thảng b phá

hãy. Có trên 60 tốp thủng và một trăm bốp thủng.

Tất cả các phi vụ đều được hủy bỏ. Chánh Phó của Tổng Minh vụ a cho lệnh thiệt quân luật 24/24 cho đến khi có lệnh mới. Thế mà một chiếc phi cơ thuộc Hàng Không Việt Nam lại cắt cánh được với hơn 100 hành khách. Dù sao tôi cũng không thể trở xuống thành phố. Tôi đi đến một hầm trú ẩn làm bằng bao cát. Trên đường đi tôi gặp nhiều toán khiêng cáng đang làm công tác tẩn thủng. Tôi qua đêm

trong hầm trú ẩn này. Đến lúc kết thúc rồi vào phi trường không được. Cũng vậy có những tiếng rít xé gió và những tiếng nổ đến điếc cả tai, và sau đó là các quả đạn pháo nặng 130 ly. Cả mấy lần đạn pháo rơi trúng một chiếc phi cơ nào đó thì lại có một vụ nổ ánh sáng lóe lên xé tan màn đêm mà gió và một cột khói đen bay lên cao.

Vào lúc 23 giờ thì một tiếng nổ lớn làm rung cả hầm trú ẩn của tôi. Cách đó chừng 50 thước, một chiếc trực thăng với tên "Chinook" đầy binh sĩ bốc cháy và đang rơi xuống đất. Có một nhiều mảnh kim khí đến như là bom tung tóe khắp phi trường, và cây ngói cũng vậy bốc cháy và bom tung cùng khắp, trong một vùng khét lết mùi xăng dầu và thối ngói bốc cháy.

T

Xưa, với hàng Đông, pháo binh với nã vào Biên Hòa không được và đã bị vùng bom pháo kích thành một biển lửa. Tôi biết rằng những người lính của tôi trong đêm tối đó đã "thiếu hụt" cả một thế trận; tôi biết là những nhà của bom đạn pháo của chúng tôi làm sụp đổ đã nghiền nát nhiều gia đình mà tôi quen. Tôi nghĩ tới các bom thân của tôi, nghĩ tới Trinh, người thợ máy với hai bàn tay to lớn sù sì lúc nào cũng đầy dầu mỡ đang cầm cái hí hoáy làm việc trong nhà xe lớn của anh.

Tôi nghĩ đến cha Alain, một người Pháp già đã 83 tuổi rồi mà không bao giờ muộn đóng cửa nhà hàng của ông.

Tôi nghĩ tới anh Giang một nhà điêu khắc lúc nào cũng loay quay với các tốp Phớt trong xưởng mà anh chấp dưng lên bằng giầy bốt và vài tấm tôn. Tôi nghĩ tới những người lính tôi với công giáo trước của Huệ Nai, những em 15, 16 tuổi chèo với một khăn choàng cổ và hai quần đùi đến mà với những háng háng đường đến với các chiến xa T.54 của chúng tôi ở Bắc Việt! Trong lúc dấy lên ánh

sáng thánh đ ng cha m chúng đang qu gi i c u nguy n xin Chúa ban cho chúng đ y đ can đ m không chùn b c tr c cái ch t....

Ngày mai n y, các b n tôi và nh ng em bé kia ch c s ch còn là nh ng xác ch t không m mã, tha h làm m i cho chu t b , cho chó mèo... gi a s điều tàn c a m t th tr n yên l ng và tang tóc...

Tr i r ng sáng thì ti ng súng ch m đ t, tôi tr l i phi c ng. Có ba xác phi c v n t i cong queo và b cháy đen n m gi a bãi đ u. Hai trung đ i Dù đang đi qua phi đ o, Đ u v n đ i mũ n i đ (không có nón s t) qu n áo th ng th m, súng ng s ch s , h đi ch m ch m , nh nhàng r t thông th , l nh nh t d ng d ng nhìn kh p chung quanh mà đi t i. Lúc 9 gi sáng, tôi g p đ c m t ng i b n, đ i tá L p. Anh ch huy m t Không đoàn phi c sẵn gi c và v a đáp xu ng sau m t phi v . Anh có v m t m i và b đ bay c a anh có v t máu. Anh m t nh c nói:

- " T t c r i s s p đ , t ng gi thôi. Căn c Không quân Biên Hòa b 600 qu pháo 130 ly đã hoàn toàn h h i và đang b cô l p. S đoàn 18 c a thi u t ng Đ o v n còn đánh nhau v i b n chúng và đang bám tr n đ a. Nh ng s đoàn b thi t h i quá n ng và g n 2000 binh sĩ coi nh ph i th c tr ng đêm su t 5 ngày nay. S đoàn 5 thì b r i và coi nh tan hàng. Th y Quân L c Chi n thì đang đ ng n ng trên đ ng ph Vũng Tàu, nh ng thi u đ n và không có pháo binh y m tr . B n (4) s đoàn c ng s n B c Vi t có chi n xa T.54 m đ ng, đ c hàng trăm kh u pháo y m tr đã ti n đ n g n Sài Gòn l m r i. Đ n v ti n sát c a h g m toàn đ c công đang l a c ch c ngàn dân t n n đi tr c coi nh làm khiêng đ đ n cho b n chúng. H đã đ n Tân C ng r i, không đ y 3 cây s cách trung tâm thành ph . Các toán nh Dù đã ph n công và có n i đang c n chi n, đánh xáp lá cà v i c ng s n ."

Đ tr l i cho câu h i c a tôi v các phi c c ng s n đã t đâu bay đ n b bom đây ? Anh l c đ u chán n n nói :

- "Họ đã cắt cánh tôi phi trên lưng Phan Rang, và tôi gần như chắc chắn rằng họ toàn là những người bạn cũ, bạn tôi cũ, bạn tôi cũ vì sự tan vỡ của chúng ta nên đã theo bạn cũ của tôi. Họ biết rõ tất cả các hành lang bay của chúng ta và đã tỏ ra là chủ tịch của phi công mình, chứ không phải phi công Bắc Việt đâu. Tôi hỏi cái ông Minh đó, ông ta đang tìm cái gì đây? Chiếu hôm qua, ngay sau khi cuộc bom này đây chấm dứt, ông ta đòi Hoa Kỳ phải đóng cửa ngay tòa Đại sứ Mỹ, và tất cả tùy viên quân sự Mỹ ở đây phải ra đi tức khắc không được chậm trễ. Gì chứ chuyện đó thì Hoa Kỳ như đến mất quá: họ chứ có bấy nhiêu thôi, họ sẽ nhận gộp. Và tôi nghĩ là cuộc di tản những người Mỹ cùng sự tiến hành trong những giờ sắp tới đây thôi. Cũng vì thế mà tất cả sáng sớm pháo binh Bắc Việt không bắn vào đây nữa để cho cuộc hành quân di tản này được tiến hành dễ dàng và nhanh chóng. Tất cả những hành động của bạn cũ của tôi như mọi thứ tình trạng học hỏi để có một sự kết thúc nhanh chóng. Ông Minh đã cúi đầu tôi mình chui vào trốn, và sẽ ra đi của tất cả người Mỹ chứ không phải sự ra đi tình trạng học hỏi học hỏi khi đi."

Đôi tá Lốp ngừng một chút rồi đặt tay anh lên vai tôi và nói với tôi với một giọng chửi tai nghe đầy tình bạn:

- "Một chiếc phi công của công ty Đài Loan, được ở đây 2 ngày nay, sẽ cắt cánh trong vòng 30 phút nữa mang theo trên 100 hành khách đến Bangkok. Tôi biết anh bạn phi công này, anh ta sẽ cho anh đi, Pierre, anh đi đi, đi ngay khi nào đây. đi ngay đi, trước khi bạn "chó chó" kia (nguyên tác: s.....) vào thành phố... Tánh tò mò nghe nghi ngờ của tôi không muốn bạn này buồn đang siết chặt tim tôi. Sài Gòn là thành phố của tôi. Tôi đã được sanh ra ở đây. Tôi không muốn và cũng không thế nào chúng ta nên kiêu căng như "bạn đi" tôi Miền Bắc vào đây, vào cái thành phố mà tôi biết rõ từng học hỏi. Tôi không muốn thấy những người có hạnh phúc cùng thế hệ thế hệ của tôi sẽ bị mất đi bởi một bạn bè mà họ phải chịu mang sự đổ vỡ. Tôi cảm thấy không được sức...."

Sáng hôm ba hôm đó lúc 11 giờ, tôi nằm trong hàng trăm người Á Đông âu lo

và vái vàng ra đi trong khän cäp, tôi räi khäi Tân sän Nhät, phi cäng cäa Sài Gòn .Chiäc phi cä Đà Loan đi Bangkok, cät cánh rät bäo và träc chä phóng thäng ra biän, đi vä häng Tây Nam. Phía đäi chúng tôi là thành phä räng mänh mäng väi nét đäp läng läy, có con sông uốn khúc bao quanh... mät thành phä đã bänhäng träng tiäng nä và khói bao vây ä chung quanh räi.Mät ngä i Tàu ngä i bên tôi, kä sä đän toán, nói väi tôi là chä trong vòng vài giä näa thôi là trung tâm hä thäng viän thông đäy mìn, sä "đäc điäu khiän" cho nätung. Tät cä các sä thông tin väi bên ngoài sä bä cät đät hät, và Sài Gòn , bä cô läp väi thä giä i bên ngoài , sä räi vào tình träng cäm läng . Tôi thäy cä häng tôi bä se thät läi. tôi hät säc tuyät väng. Bây giä tôi mäi biät räng tôi sä không bao giä còn trä läi đät näc näy näa, mät đät näc mà tôi rät yêu thäng...

Mät dân täc khän khä, bä dày vä, bä chät hät tay chân, bä sät nghiäp chä vì bä sa vào bäy cäa mät vä käch chánh träng xuän và bi thäm quá kinh khäng mà chính hä cũng không hä biät không hä hiäu gì cä... Xin vĩnh biät tät cä, vĩnh biät tät cä nhäng anh em đã täng chia xä väi tôi hänh phúc cũng nhä đau khä trong nhäng năm dài.... Các sä đoàn sät máu tä Miän Bäc vào đây sä tha hä mà xäi xä các anh. Ngä i Mä bä xua đäi sä đäp xuäng nhäng chiäc hàng không mäu häm cäa Häm Đäi VII, mät häm đäi dù bät läc và vô ích vän đäng tuän tra ngoài khäi bä biän Viät Nam mäy tuän lä nay räi. Còn vängä i dân Viät Nam : có thä hä sä biät đäc là đã hät räi , cän ác mäng vô nghĩa và thät khäng khiäp cäa hä đã qua räi. Ngä i ta đã dành cho hä mät sä chän läa thät đän đänhäng quá khäc nghiät : đäu hàng và đäc säng, hay là chäng cä và chät. Trong vài giä näa hä sä gänh chäu mät luät lä khät khe cäa kä chiän thäng.

Chú Sam (Hoa Kä) đã biän mät, mang theo khäu hiäu läi thäi cäa chú : thuyät "đô mi nô" !

Con cháu cäa Bác Hä sä đän, nhänhäng kä chiän thäng, mang theo biäu ngä khác bät buäc phäi đäc thuäc lòng: Phäi thay đäi läi säng, thay đäi cä, phäi tä phê bình, phäi hoan nghinh trät tä mäi., phäi biät väng läi cán bä, các äy viên gäy gä và bí mät, thäng mäc quân phäc màu xanh läc, đäc huän luyän ä säng häo khä cäa bäng biän.. v.v.

Thät khä cho nhäng ngä i bäi trän!